

Dødelig ugandisk homohets side 16-16

Kifaya: Nok er nok i Egypt side 22-25

Mexicos månebarn side 44-49

Xotisk vidunderrot side 50-51

VERDENSMAGASINET X: Fordi verden er større • nr 1-2011 • kr 75,- • www.xmag.no

Slave

Unge jenter fra Nepal lures til India og prostitusjon. **Tema menneskehandel** side 28-49

INTERPRESS NORGE

9 778299 217300

Menneskehandel

En seig kamp mot menneskehandel

Menneskehandel, også kalt trafficking, er i ferd med å passere narkotika og innta andre plasser som den største illegale økonomien i verden, etter handel med våpen. De senere år har kvinner i økende grad inntatt funksjonene som «bakmenn». FN og andre innser at mye mer må gjøres.

Av Henrik Steen

Har du gjort noe i dag som ikke er i berøring med tvangsarbeid og menneskehandel? Nepe.

Med tvangsarbeid utbredt i bomull, sjokolade, stål, gummi, tinn, wolfram, coltan, sukker, og sjømat, og de fleste moderne slaver i jordbruk og gruvedrift verden rundt, er det umulig å kle på seg, kjøre til jobb, snakke på telefonen, eller spise et måltid uten å berøre produkter skjemt av tvangsarbeid. Det defineres også under begrepet menneskehandel av FN og i «Palermo-protokollen». For ti år siden, i desember 2000, møttes representanter for i alt 148 land i Palermo i Italia i regi av FN og undertegnet protokollen «for å forebygge, bekjempe og straffe handel med mennesker, særlig kvinner og barn, som supplerer de forente nasjoners konvensjon mot grenseoverskridende organisert kriminalitet».

Menneskehandel er definert ved at «en person enten ved hjelp av vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig adferd utnytter noen til prostitusjon (eller andre seksuelle formål), tvangsarbeid, krigstjeneste, eller fjerning av vedkommendes organer».

I dag er Palermoprotokollen ratifisert av 160 land, blant annet Norge, og innlemmet i lovverket. Gjennom dette har landene forpliktet seg til å forby og bekjempe menneskehandel.

Mellom ord og virkelighet

Men en ting er et vakkert lovverk og fine ord. Aldri har det vært så

stor aktivitet innen dette markedet som nå, ifølge FN-organisasjonen United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). Opp gjennom årene har UNODC samlet data fra over 155 land, som står i kontrast til de vakre forsettene i Palermo-protokollen.

FN anslår nå at over 12 millioner mennesker er utsatt for en form for tvangsarbeid, slaveri eller prostitusjon, hvorav minst 700 000 av dem har blitt transportert til Vest-Europa. Tallene er imidlertid usikre, og vanskelige å stadfeste, men det er mest trolig at det finnes enorme mørketall.

– Det faktum at 12,3 millioner mennesker er i en form for tvangsarbeid, er en indikasjon på at bekjempelsen av slavehandel må intensiveres, og at tiltakene må ses i et videre perspektiv enn for eksempel bestemmelser om kriminalisering av sexkjøp i Norge, sier Malmfrid Hovsveen Hallum, leder av «The Oslo Initiative Against Human Trafficking».

– Fokuset på bekjempelse av menneskehandel har i stor grad vært på opprinnelseslandene. Det forventes at disse landene skal ta stor del av byrden i forhold til både forebyggings- og reintegreringstiltak. Det er et for smalt perspektiv. Mange flere områder må tas fatt i. For eksempel kunne staten pålegge alle bedrifter de har eierinteresser i unngå en uetisk oppførsel. Staten bør kommunisere at adferd som kan bidra til å opprettholde slavehandel eller tvangsarbeid, ikke er forenlig med selskapets samfunnsansvar. De fleste norske bedrifter og mange andre land, har gode etiske retningslinjer. De bør derfor

ta ansvar for at nulltoleranse, ikke bare for sexkjøp, men også annet tvangsarbeid, inngår i disse, sier Hovsveen Hallum.

Selv anerkjente bedrifter kan tjene på overgrep når det ikke går ut over etterspørsel av deres varer.

Kvinner som «bakmenn»

Menneskehandel er et mangfoldig og komplekst fenomen. Mennesker av begge kjønn og i alle aldre kan bli ofre for menneskehandel. Men det er flest kvinner som blir utnyttet, ifølge anslag utgjør kvinner 66 prosent av ofrene, og da hovedsakelig til seksuell utnyttelse. Den vanligste framgangsmåten er at de blir lurt inn i virksomheten gjennom uformelle nettverk, eller via bekjente.

Et utbredt og viktig element innen slik utnyttning kalles «debt bondage system» eller «peonage». Dette innebærer at hun som er utsatt må betale tilbake en gjeld hun er blitt påført av sin menneskehandlingsagent, som er kommet til som følge av transportkostnader, kostnader for dokumenter, bestiktelser, transport, saksbehandlingsutgifter og generelle levekostnader. Ofte innebærer det å bli fratatt passet sitt og må tjene pengene tilbake.

Nytt de senere år, er at stadig flere kvinner inntar rollen som «bakmenn». I rapporter dokumenterer UNODC at kvinner innehar nøkkelposisjoner i moderne slavehandel. 30 prosent av landene som har oppgitt menneskehandlernes kjønn, viser til at en brorpart av de domfelte menneskehandlerne er kvinner. Dette er ofte kvinner som etter noen års virke «rykker opp i organisjonen», og har gjerne bedre forutsetninger for og «rekruttere» andre jenter og kvinner. I mange regioner er kvinners handel med kvinner normen.

Neglisjeres av mange

Nest etter prostitusjon og seksuelle utnyttelse (79 prosent), er slavearbeid den vanligste formen for menneskehandel (18 prosent). Men FN mener at underrapportering skjuler hundre tusenvis av mennesker som lever som slaver i, gruver, fabrikker, på åkre og som husgjelder og renholdsarbeidere. Barn utgjør 20 prosent av ofrene for menneskehandel.

Riktignok har antallet pågripelser og vellykket domfellelse økt på verdensbasis, men det trenger ikke stå noe i forhold til veksten i ulovlig virksomhet. I det store og hele overskrider ikke antall dømte mer enn 1,5 pr. 100 000 personer (se tabeller på de to følgende sider).

Selv om det på ti år har vært en dobling i antall land som har implementert FNs protokoll mot menneskehandel, er det fortsatt mange land som ikke har noen lover, regler eller forskrifter mot moderne slaveri.

– Dessverre er det veldig mange politikere og myndigheter som fremdeles benekter og neglisjerer problemet, uttaler UNODCs direktør Antonia Maria Costa.

64 land har aldri dømt noen etter lovverket som finnes i Palermo-protokollen, selv om de har implementert den i sitt eget lovverk. 104 land i verden har ingen lover, retningslinjer eller regelverk for å bekjempe eller hindre menneskehandel.

Imidlertid er det mange land som satser stadig sterkere på å bekjempe menneskehandel. I desember la Norges justisminister fram en forsterket handlingsplan mot menneskehandel, utarbeidet av en rekke departementer i fellesskap, for å satse mot alle former for menneskehandel. ■

Xfakta

Trafficking

Voksne og barn i tvangsarbeid eller tvunget til prostitusjon i verden: **12,3 millioner.**

Antall vellykkede tiltaler og domfellelse mot menneskesmuglere i 2009: **4166.**

Antall vellykkede tiltaler og domfellelse relatert til tvangsarbeid: 335.

Antall ofre identifisert: **49,105.**

Forholdet mellom dømte lovbrøtere til ofre identifisert: **8,5** prosent.

Antatt antall ofre identifisert i forhold til totalomfanget: **0,4** prosent.

Antall land som aldri har dømt en trafficker i samsvar med Palermo-protokollen: **62.**

Land uten lover, retningslinjer eller regelverk for å hindre trafficking: **104.**

Antall ofre for menneskehandel i verden: **1,8** per 1 000 innbyggere.

Antall ofre for menneskehandel i Asia og Stillehavsområdet: **3** per 1000 innbyggere.

12,3 mill.

mennesker er ofre for menneskehandel/trafficking, i form av prostitusjon, tvangsarbeid og slaveri.

4166

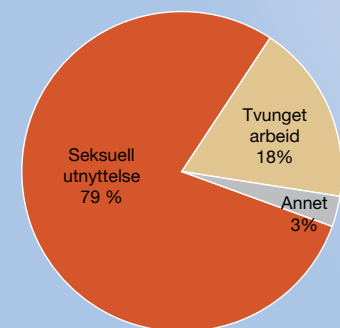
Vellykkede tiltak og dommer mot trafficking.

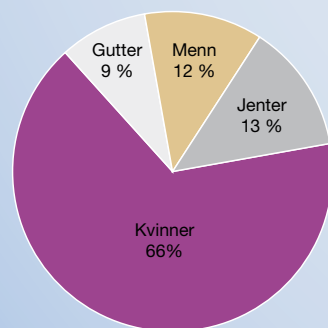
Trafficking Victims Protection Act (TVPA), lovfestet av USA i 2000, er nå også FNs standard for rangering av land etter et sett kriterier, krav til lovverk og tiltak for å bekjempe menneskehandel, noe som fremdeles neglisjeres av mange land.

- Nivå 1: Landet har implementert TVPA-kriteriene i form av lover og tiltak mot trafficking.
- Nivå 2: Ikke helt i mål med minimum standard, men anstrender seg for å nå dit.
- Nivå 2 Watch List: Et stykke unna kriteriene, samt har høyt nivå av trafficking og ofre.
- Nivå 3: Ingen tegn til at landet gjør noen tiltak mot trafficking.

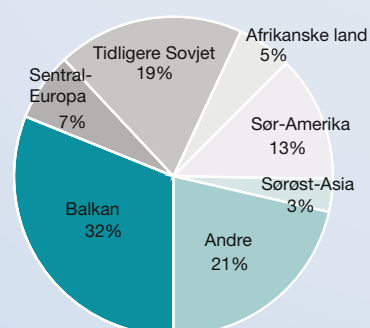
Av Henrik Steen. Kilder: UN Office of Drugs and Crime, UN.GIFT, US State Departement «Trafficking in persons report», John Hopkins University «Protection Project».

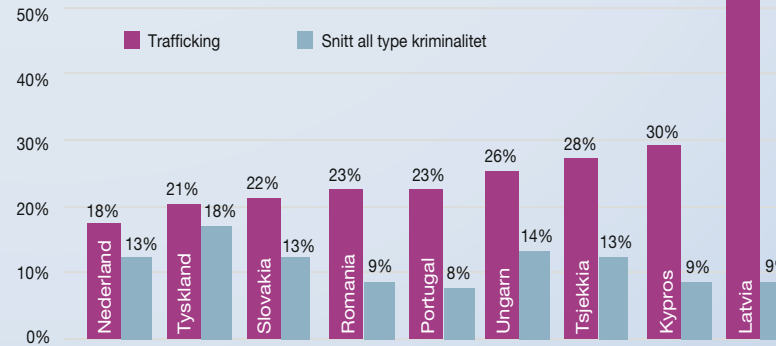
Utnyttelse av ofre for trafficking

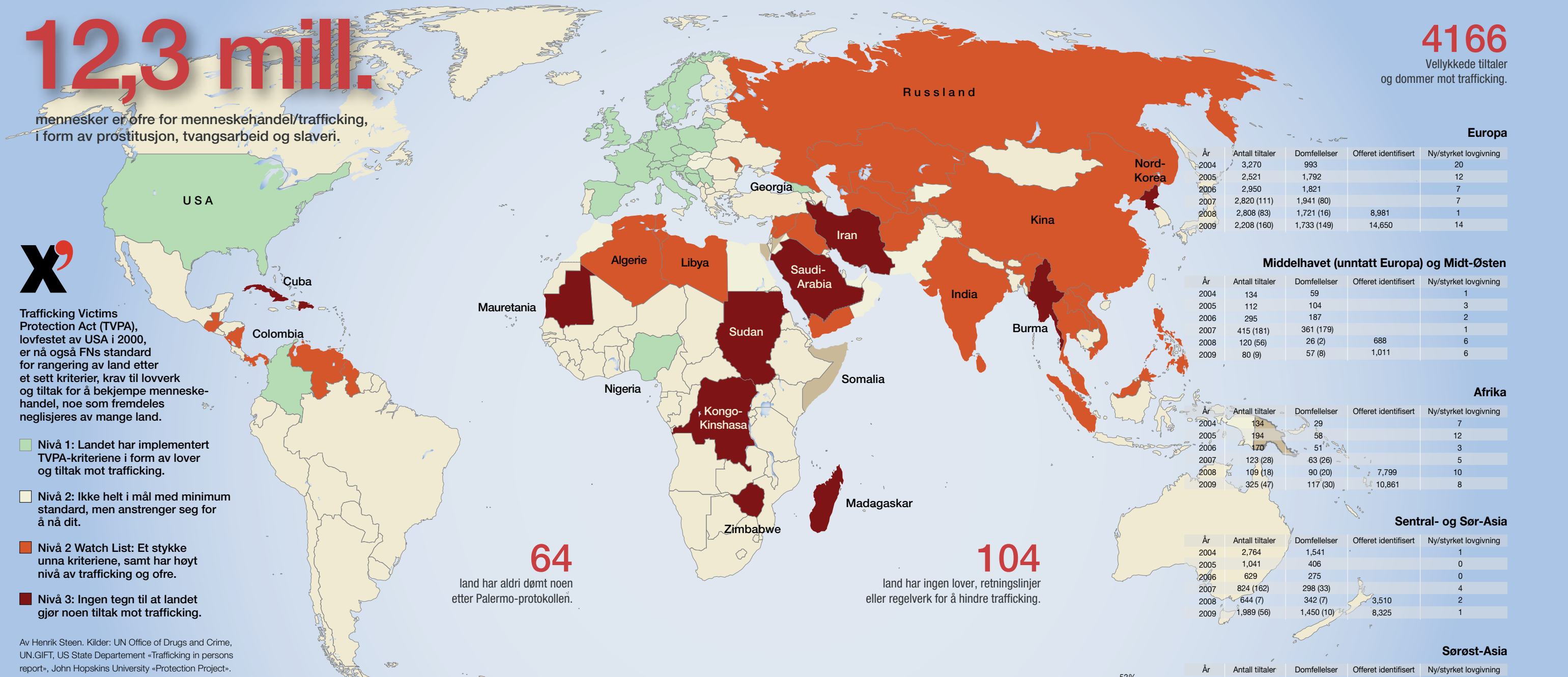
Andelen av trafficking-ofre

Opprinnelsesland for ofre (reg. i Europa, 2006)

Andel kvinner dømt for trafficking i utvalgte land

Europa

År	Antall tiltaler	Domfellelser	Offeret identifisert	Ny/styrket lovgivning
2004	3,270	993		20
2005	2,521	1,792		12
2006	2,950	1,821		7
2007	2,820 (111)	1,941 (80)		7
2008	2,808 (83)	1,721 (16)	8,981	1
2009	2,208 (160)	1,733 (149)	14,650	14

Middelhavet (unntatt Europa) og Midt-Østen

År	Antall tiltaler	Domfellelser	Offeret identifisert	Ny/styrket lovgivning
2004	134	59		1
2005	112	104		3
2006	295	187		2
2007	415 (181)	361 (179)		1
2008	120 (56)	26 (2)	688	6
2009	80 (9)	57 (8)	1,011	6

Afrika

År	Antall tiltaler	Domfellelser	Offeret identifisert	Ny/styrket lovgivning
2004	134	29		7
2005	194	58		12
2006	170	51		3
2007	123 (28)	63 (26)		5
2008	109 (18)	90 (20)	7,799	10
2009	325 (47)	117 (30)	10,861	8

Sentral- og Sør-Asia

År	Antall tiltaler	Domfellelser	Offeret identifisert	Ny/styrket lovgivning
2004	2,764	1,541		1
2005	1,041	406		0
2006	629	275		0
2007	824 (162)	298 (33)		4
2008	644 (7)	342 (7)	3,510	2
2009	1,989 (56)	1,450 (10)	8,325	1

Sørøst-Asia

År	Antall tiltaler	Domfellelser	Offeret identifisert	Ny/styrket lovgivning
2004	438	348		3
2005	2,580	2,347		5
2006	1,321	763		3
2007	1,047 (7)	651 (7)		4
2008	1,083 (106)	643 (35)	3,374	2
2009	357 (113)	256 (72)	5,238	3

Amerika

År	Antall tiltaler	Domfellelser	Offeret identifisert	Ny/styrket lovgivning
2004	145	56		7
2005	170	59		9
2006	443	63		6
2007	426 (1)	113 (1)		7
2008	448 (42)	161 (24)	6,609	5
2009	647 (47)	553 (66)	9,020	1

64 land har aldri dømt noen etter Palermo-protokollen.

104 land har ingen lover, retningslinjer eller regelverk for å hindre trafficking.

Kampen mot sexslaveriet

Hvert år blir rundt 12 000 jenter fra Nepal fraktet til bordeller i India, der 200 000 nepalske jenter allerede arbeider som sexslaver. Fotograf Jonathan Gratzer og frilansjournalist Martin Schibbye har fulgt menneskehandlernes rute.

Av Martin Schibbye (tekst) og Jonas Gratzer (foto)

14-år gamle Poonam Thapa identifiserer mannen som solgte henne til et bordell for 40 000 indiske rupies (rundt 5 000 norske kroner).

I en køyeseng på Maiti Nepals transittmottak sitter en 19 år gammel nepalsk jente. Da hun ble reddet hadde hun vært prostituert i over ti år. Som mange andre tidligere prostituerte er hun HIV positiv og i mental ubalanse.

Som de fleste fortellinger om sex-slaveri, starter også historien om den 14 år gamle Poonam Thapa med en jente og en løgn.

– Du lurte meg til å rømme, og lovet at vi skulle gifte oss, roper hun mot en noe eldre mann som er skjovet ned på en benk inne hos hjelpeorganisasjonen Maiti Nepal i Kathmandu.

Hennes knallsvarte hår, satt opp i en knute, rister for hver anklage.

– Vet du hvor mange jeg måtte sove med fordi du solgte meg!? Du ødela livet mitt, du har ødelagt alt, roper hun så hele kroppen rister. Hun holder armene sine fastlåst bak på ryggen og vugger stående fram og tilbake på gulvet i sine røde sandaler.

Den noe eldre mannen på benken flirer av hennes raseriutbrudd. Han ble gjenkjent på slump på gaten for to dager siden, og har blitt lurt inn til en vitnekonfrontasjon. Når han innses fellen, prøver han å vri seg unna.

– Jeg har aldri sett denne kvinnen i mitt liv. Jeg har aldri vært i India, påstår han.

Han blir avbrutt av at Poonam Thapa eksploderer:

– Jeg vet hva din far heter, jeg vet at han er blind på det ene øyet, jeg vet hva dine søstre heter, hvor du bor og hvem du er, lyv ikke for meg!

Lederen for hjelpeorganisasjonen Maiti Nepal, Anuradha Koirala, avbryter kranglingen, ringer politiet, og ber Poonam rolig fortelle hele historien fra begynnelse til slutt.

Tvinges til prostitusjon

Forventningene hadde holdt henne våken hele natten. Arbeidskameraten på eplefabrikken lovet den foreldreløse Poonam at hvis de rømte, ville de leve lykkelig sammen i India. Men etter flere dager og netter på ulike busser, ble hun forlatt i et rom fullt av barn yngre enn seg selv. De løy til henne og sa at de arbeidet som syersker. Men hun la merke til at alle snakket om «kunder».

– Hva er en kunde? spurte hun Mala, en av de eldre jentene.

– Kundene er kjøpere av sex, du har blitt

solgt. Dette er et bordell i Mumbai, svarer Mala.

Den første natten ble Poonam sminket opp. Hun var kledd i kort miniskjørt og en hvit topp. Noen menn tvang henne til å drikke alkohol. Men hun vegret å la noen ta på henne. Hun ropte, skrek, sparket og bet en som forsøkte, men ingenting hjalp. Hun ble holdt fast og de tok kvelertak på henne til hun ga seg. De følgende ti månedene var inndelt i turnusskift. Om hun nektet å ha sex, ble hun pisket med elektriske kabler og brent med sigaretter.

Etter tre måneder, hadde bordelleierens investering svart seg, inkludert fradrag for mat, bestiklinger, vakter og brennevin. Men pengene har Poonam aldri sett et glimt av. Selv etter at hennes fiktive gjeld var nedbetalt, ble hun mot sin vilje tvunget til å bli.

Plutselig blir ordene som store blemmer i munnen. Hennes historie slutter ikke her, men hun orker ikke fortelle mer.

Lignende historier har blitt publisert i årevis. Jentene som har blitt reddet ut av

tvangsprostitusjonen har vært ansiktløse ofre i nyhetsrapporteringen. Det er godt kjent. Vi tror vi vet hva som forårsaker det. Vi tror vi vet hvordan det skal bekjempes. Men menneskehandelen og tvangsprostitusjonen fortsetter å vokse.

– Bare et spørsmål, hvor i Nepal kommer du fra?

– Sindhupalchok, svarer Poonam.

Populære sexslaver

Det tar fem timer å gå 500 år tilbake i tid, fra Nepals hovedstad Kathmandu til landsbyen Sindhupalchok. Her er gjennomsnittlig inntekt under tre kroner dagen. På 50-tallet var det bare to prosent av innbyggerne som ikke var analfabeter. Ikke mye har hendt siden. To tredjedeler av kvinnene kan fortsatt ikke skrive sitt eget navn.

Nepal har 30 millioner innbyggere, og ble republikk i fjor etter 240 år med monarki. En tredjedel av befolkningen lever i ekstrem fattigdom. 80 prosent av befolkningen arbeider i landbruket. Nepal var i over 10 år herjet

av blodig borgerkrig mellom hær og maoistiske opprørere. Konflikten sendte flere hundre tusen mennesker på flukt i eget land og til naboland.

De føydale delene av det mytiske Shangri-La-landet, er godt jaktterreng for menneskehandlere, fordi drømmen om et annet liv står sterkt. Som kvinne i Sindhupalchok er du først din fars ansvar og eiendom, deretter din mann og, til slutt, din sønn.

Tilbake i landsbyene henger det i hus etter hus små, forslitte fotografier av tapte døtre, fra svart-hvitt passfoto til fargetrykk på løvtynt papir. I over 60 år har jenter fra den etniske gruppen Tamang blitt tatt. Først til det nepalske, kongelige hoff, så til indiske bordeller. Deres mongolske utseende gjør dem spesielt attraktive – og sårbare.

I Sindhupalchok arbeider organisasjonen Maiti Nepal med forebygging. Grupper av kvinner som selv har vært ofre for menneskehandel, går rundt og informerer om farene med menneskehandlere, hvordan de lokker og lurer.

– Ettersom mange er analfabeter, jobber vi med sang, dans og teater. I mange landsbyer er det etablert lokale kvinnekomiteer og egne hjem der kvinner i risikosonen kan søke beskyttelse, få mat, husly og arbeidstrening, sier Sikh Thapa.

Å finne repatrierte kvinnelige ofre er vanskelig. De fleste som en gang forlot Sindhupalchok med løfte om arbeid, kommer ikke tilbake. Skammen over å ha blitt tvunget til sex før ekteskapet betyr at mange jenter ikke vil krysse terskelen, eller får spise med familien når de kommer tilbake.

Strategien for å få jentene tilbake på føttene, er å gjøre dem selvhjulpne gjennom yrkesopplæring og mikrokredittlån.

– Hvis de kan komme tilbake til landsbyene sine som småskala entreprenører, fjernes noe av stigmaet, forteller en av de frivillige helperne.

Om de ikke lykkes med å forsørge seg selv, er veien kort tilbake til den verden de kjenner best, bordellene.

Utenfor et lite hus med står en bestemor

Anuradha Koirala leder hjelpeorganisasjonen Maiti Nepal, som arbeider med å rehabilitere og redde ofre for menneskehandel. Nylig fikk hun den globale avstemningsprisen «CNN Hero».

Xfakta

Trafficking og slaver

- Menneskehandel er vanskelig å identifisere, men ILO (International Labour Organization) anslår at om lag 12 000 nepalske jenter blir solgt til bordeller hvert år. Det gjør Nepal til det største opprinnelseslandet i Sør-Asia. UNICEF anslår at rundt 200 000 nepalske jenter i dag arbeider i den indiske sexindustrien. Mange av dem er under 16 år. (Kilde: Asia Foundation).

- Det anslås å være rundt 1,2 millioner slaver i verden. International Labour Organization (ILO) anslår overskuddet av sexhandel til 31,7 milliarder dollar. U.S. State Department anslår det samme til 9,5 milliarder kroner. Anslagene varierer mye fordi ulike instanser har ulike definisjoner.

Lovgivning

- FNs menneskerettighetserklæring og flere internasjonale konvensjoner forbyr slaveri.
- I India finnes det lover mot hallikvirksomhet og bordeller, men det finnes overalt. Det ikke et lovbrudd å være prostituert, heller ikke å gå til prostituerte. Bordelleiere kan bøtelegges og bli dømt til inntil tre års fengsel, menneskehandlere til inntil 20 års fengsel.
- Nepal kriminalisert menneskehandel i 1986. Lovverket ble skjerpet i både 1999 og 2007, med strengere straffer, og opp til 20 års fengsel for menneskehandel. Men landets spesialenhet for kriminalitet mot kvinner, som håndterer alt fra vold i hjemmet til menneskehandel, er betydelig underbemannet med kun 30 politiansatte.

Hver bil, sykkel, taxi og buss blir kontrollert. I fjor ble 1618 jenter reddet her. Ca 12 000 slapp igjennom. Oddsen er til fordel for menneskehandlere.

som har klandret seg selv i tiår etter å ha mistet sitt barnebarn.

– Først trodde jeg hun hadde forelsket seg i en gutt og rømt hjemmefra, men etter noen dager skjønnte jeg at hun hadde blitt lurt, sier Parvati med en stemme preget av tuberkulose, og med et krampaktig grep om de to gjenværende passbildene. De to andre kopiene har hun sendt til Maiti Nepals juridiske avdeling. Og i fjor hendte det utenkelige.

– Maiti Nepals lokale kontor i landsbyen tok kontakt med meg og fortalte hun var i sikkerhet på rehabiliteringssenteret i Kathmandu. Snart er hun på vei tilbake, sier Parvati som vil trosse den sosiale tabu og motta henne med åpne armer.

På spørsmål om hun vet hvor hennes barnebarn har vært, peker Parvati sørover, mot den indiske grensen.

Overvåker grensetrafikken

Like etter klokken seks om morgenen er det

fortsatt kjølig i luften. Plutselig brytes stillheten av lyden fra en motor og en høy røst.

– Stans, stopp!

Den 20-år gammel jenta roper av full hals mot bussen. Sjøføren er nødt til å bremse opp for Maili som har stilt seg opp midt i veien like ved grenseposten mellom Nepal og India.

– Vi ser lett om noen lyver. Vi har selv vært i akkurat samme situasjon som de vi forhører oss med, sier Maili.

Hun går sakte ned midtgangen i bussen, ser passasjerene i øynene og spør de unge jentene: Hvor er du fra? Hvor er du? Hvor godt kjenner du dem du reiser med?

Kledd i blått opptreer en gruppe kvinner som vår tids abolisjonister, slavemotstandere. Hver morgen står de tidlig opp med ett mål for øyet: å avskaffe slavehandelen gjennom å redde en jente av gangen.

For noen år siden innså den nepalske hjelpeorganisasjonen Maiti Nepal at det ikke

var tilstrekkelig å redde sexslavene gjennom brannsløkkingsutrykninger mot bordellene i India. Tidligere slaver ble rekruttert og har vært med å trappe opp kampen ved å stille seg i frontlinjen. Bokstavelig talt.

– Vi er menneskehandlernes største fiende. Det er en krig. Hver jente vi redder, er et reddet liv, sier Maili.

Ved hver grenseovergang langs den 1850 km lange og porøse grensen mellom Nepals fattige innland og det indiske slette-landet passerer, står de blåkleddede unge jentene på vakt døgnet rundt. Hver bil, sykkeltaxi og buss langs de støvete slaverutene blir kontrollert. I fjor ble 1618 jenter reddet ut av transporten, og fikk sin barndom tilbake. Anslagsvis 12 000 kom gjennom. Oddsen er på slavehandlernes side.

Bordellområdene

– Sir! You want a fresh girl that no one has tasted?

En mann forlater et av Katmandu mange «massasjeinstitutter» som er et helt vanlig skalkeskjul for bordell.

Dette kunne være en barnehage hvor som helst. Men ingen foreldre kommer for å plukke dem opp. Ingen har søkt å komme hit. Barna på Maiti Nepal's Center for Overlevende i Katmandu er et resultat av voldtekt i India, Nepal og Sørøst-Asia.

– Sir, would you like one with hair or no hair?

Rundt de arbeidskrevende industrisonene i den indiske 14-millionbyen Mumbais forsteder, har de nye bordellene vokst fram. Hit transporteres de fleste jentene. Tilbudet er omfattende. Den barfotede gutten slutter å lese fra «menyen» og spør rett ut:

– Sir, what do you like? Young girl we have.

Her synes ingen vestlige turister. Kjøpere i det lokale bordellområdet er arbeidsinnvandrere fra andre deler av India og Nepal.

Prisen for et samleie har gått opp etter at britene etablerte Kamathipura som et rekreasjonsområde for imperiets soldater. Men du kan fortsatt få en tolv år gammel jente for under hundrelappen. For ytterligere noen få dollar kan du slippe kondom.

– Vi kan ikke bare storme inn med våpen i hånd og redde sexslavene. Frihet fra

slaveri er ikke noe man oppnår på en ettermiddag. Vi må gi kvinner svar på spørsmålene: Hvordan skal jeg forsørge min familie? Hvem beskytter meg om bordelleieren vil ta hevn på meg? Redningsaksjonene risikerer ellers og bare å bli en svingdør tilbake til slaveriet, sier Jaladhija.

Hun vet hva hun snakker om. Uten hjelp fra en utenlandsk hjelpeorganisasjon åpnet hun nylig en nattåpen barnehage i bordellområdet, for å avhjelpe skiftarbeidende prostituerte. Før barnehagen åpnet var det gjerne slik at barna måtte sove under sengen mens mødrene tok imot horekunder.

– Jeg har gitt håpet for mange av mødrene, men vi må få dem til å forstå at de kan gi barna en sjanse til å bli noe annet enn prostituerte eller halliker, sier Jaladhija.

Lyden av leende barn som vokser i takt med at skumringen legger seg. Rundt førti

slitne med lykkelige små solstråler slippes inn. Et av barna holder hardt på mammas skjortekant. Mor løsner barnefingrene en etter en. Så bærer det av gårde til jobb. En rusten vifte spinner i taket. Prisen for en sexslave er så lav, at også vanlig lavlønnede dagarbeidere og rickshawsjåfører er på plass blant kundene. De er ikke her for å flørte, ha det gøy, eller sjekke opp jenter. De er her for å kjøpe sex.

– De ser så uskyldige og rene ut. Jentene fra fjellandsbyene er mye freshere enn de indiske jentene, svarer en gjestearbeider om hvorfor han ønsker å kjøpe sex av nepalske jenter.

Lett avkledd og med bena krysset, vipper en av jentene av seg sandalene før hun leder kjøperen ned korridoren.

Store gevinster

Situasjonen er pandemisk. Sexslaveriet er

ekspanderende og i dag den raskest voksende form for organisert kriminalitet i verden. Den lille forskningen som finnes, viser at gevinstene er høye og risikoen liten. Hjelpeorganisasjoner som Maiti Nepal står opp mot krefter som er sterkere enn seksualiteten.

Verdens 1,2 millioner sexslaver utgjør anslagsvis bare fire prosent av det totale antall slaver på jorden, men står for 40 prosent av slaveriets inntekter. Det sier forfatteren Siddharth Kara, en amerikansk økonom med indisk bakgrunn, som avbrøt sin karriere som finansmann for på heltid å befatte seg med dokumentasjon av menneskehandel.

I mange år brukte han føttene og lommekalkulator mer enn Google. I boken «Sex Trafficking: Inside the Business of Modern Slavery» (Columbia University Press, 2009), stiller han spørsmålsteget ved effektiviteten til mange av de mottiltak som gjøres i dag.

– Å overvåke grensen døgnet rundt og arbeide forebyggende er heroisk, men nesten virkningsløst, fordi transportkostnadene er så lave og tilgjengeligheten av fattige jenter nesten uutømmelig. Når det meste av innsatsen rettes mot selve menneskehandelen, skaper det bare nye slaveruter, større bestiktelser til grensepolitiet og flere falske pass. Men det rammer ikke sexslaveriet.

Kampen må tas med selve resultatene, forretningsgrenen som sådan. Man må angripe selve bordellene og de moderne slaveplantasjene og slik vingeklippe lønnsomheten i industrien, mener Siddharth Kara.

Hans egne beregninger viser at resultatmarginen på et bordell i Mumbai er over 70 prosent, sammenlignet med, for eksempel Google, som i 2007 hadde en resultatmargin på 29 prosent.

– I dag trenger vi ikke lenger kjempe for

selve menneskeverdet, slaveri er nå forbudt i alle land. Nå må vi rette innsatsen kirurgisk mot dem som tjener store penger på sexslaveriet, bordelleiere og bakmenn. Grip dem. Tiltal dem. Døm dem. Gjør det dyrt å handle med folk, sier Siddharth Kara på telefon fra Columbia University i USA.

Noen pågripes

Politiinspektør C. Raitors walkietalkie ankommer rommet hos Maiti Nepal. Etter å ha fått hele bakgrunnshistorien klart for seg, stirrer han strengt på den mistenkte menneskehandleren, som plutselig slår ut med armene og erkjenner:

– Ja, ja, jeg solgte henne. For 40 000 indiske rupier (rundt 5 000 norske kroner). Det var første og siste gang!

Det blir helt stille i rommet. Bare litt knirking fra politimannens støvler og knit-

Bevegelsesfriheten til de prostituerte er forskjellige fra bordell til bordell. Noen holdes strengt bak lås og slå og jobber for kost og losji. De som nekter å ha sex, blir pisket med elektriske kabler, brent med sigaretter og slått.

ring i hans walkietalkie blir hørt. Skal vi stole på Nepals siste lov: «Human Trafficking Act», risikerer han nå opptil 20 år i fengsel og opptil fem års lønn i erstatning til Poonam. Dømmes han, blir han den 124 i år. En brøkdel av det virkelige antallet menneskehandlere. I en rapport fra det amerikanske utenriksdepartementet i 2010, ble det rettet skarp kritikk regjeringen i Nepal for å overlate rehabilitering og kampen mot menneskehandel til frivillige hjelpeorganisasjoner, og ikke styrke landets enhet mot menneskehandel.

Ifølge politiinspektøren er kampen mot menneskehandlerne ikke noe de kan gjøre på egenhånd, men et samfunnsproblem, en utfordring for hele nasjonen.

– Så lenge det er folk som er villige til å selge folk, er det vanskelig for oss politifolk å gripe inn. Vi kommer alltid for sent.

Den lavintensive krigen er over for i

dag. Både menneskehandlere og slaverimotstandere kan snart hvile i noen timer.

– Jeg vil ha all deres dokumentasjon på mitt skrivebord i morgen klokken ti, sier politiinspektøren og fører med seg den mistenkte menneskehandleren til arrest.

Tilbake i rommet sitter Poonam Thapa helt utslitt, med et ansikt preget av gråt. Hun følger mannen med øynene når han blir geleidet ut av rommet.

– Jeg er glad for at han som solgte meg til et helvete, hvor jeg jobbet fornedrende i månedsvis for ingenting, vil få sin straff.

Ute ved fangetransporten får vi stilt den pågrepne ett siste spørsmål. Hva gjorde han med pengene han fikk for Poonam?

– Jeg kjøpte en dress for pengene og spiste god mat. I dag er alt over. Jeg angrer og er lei meg. Beklager. ■

“Jeg er glad for at han som solgte meg til et helvete, hvor jeg jobbet fornedrende i månedsvis for ingenting, vil få sin straff.

Poonam Thapa

Poonam Thapa